

Τοις Εντευξομένοις ή Η Ελληνική οικονομική απόβαση σε Χώρες των Βαλκανίων

Του κ. **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Καθηγητού Παντείου Πανεπιστημίου
Κοιν. και Πολιτ. Επιστημών,
Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L., U.L. Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

Έχει λεχθεί κατά το παρελθόν, ότι «η άλλη» ενδοχώρα της Ελλάδος είναι τα Βαλκάνια, μετά των οποίων, τεχνικώς τουλάχιστον, η δυνατότητα προσέγγισης και επικοινωνίας είναι δεδομένη¹.

Υπ' αυτή την έννοια το έντονο ενδιαφέρον της Ελλάδος για την εν λόγω «ενδοχώρα» είναι προφανώς αυτονόητο και ως εκ τούτου παρέλκει όποια δήποτε παράθεση σχετικών επιχειρημάτων.

Το εν λόγω ενδιαφέρον «μεταφράζεται» σε θετικές δράσεις και ενέργειες, τόσον του επισήμου Κράτους, όσον και των Ελλήνων Επιχειρηματιών.

1. Βλ. και Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων και το Ε.Σ.Ο.Α.Β.* Αθήναι, 2005.

Στις εκφάνσεις του ελληνικού κρατικού ενδιαφέροντος συγκαταλέγεται το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων, οι επί μέρους Διμερείς Συμφωνίες, τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας, τα Πρακτικά Διμερών Συναντήσεων κ.ά.

Το Ε.Σ.Ο.Α.Β. και οι μέσω των Διμερών Διακρατικών Συμβάσεων ελληνικές παρεμβάσεις στην περιοχή κρίνονται ως οι σπουδαιότερες σχετικές δράσεις έναντι άλλων συναφών, όπως π.χ. ο Μηχανισμός για τις επενδύσεις και την Εταιρική Σχέση Ευρώπης - Μεσογείου, F.E.M.I.P.

Όπως είναι γνωστόν, το Ε.Σ.Ο.Α.Β. (Ν. 2966/2002) έχει καταρτισθεί στα πλαίσια είτε σχετικών δεσμεύσεων, είτε στα πλαίσια σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών (Σύμφωνο Σταθερότητας για την Νότια και Ανατολική Ευρώπη, Σεράγεβο 1999, Επιτροπή Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Ο.Ο.Σ.Α., 1999, κ.ά.).

Με βάση το Ε.Σ.Ο.Α.Β. η Ελλάδα δεσμεύεται να παράσχει οικονομική υποστήριξη στην Αλβανία, στην Βουλγαρία, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας, στην Π.Γ.Δ.Μ., στην Ρουμανία και στην Βοσνία - Ερζεγοβίνη.

Οι σχετικές προβλεπόμενες δραστηριότητες είναι οι ακόλουθες:

Στην Αλβανία:

Προβλέπεται χορήγηση ποσού 49.890.000 ΕΥΡΩ, ήτοι ποσοστό 15,45% του προϋπολογισμού του συνολικού Σχεδίου. Εκ του ποσού αυτού ποσοστό 20% προορίζεται για ιδιωτικές επενδύσεις και 1% για εκτέλεση μικρών έργων.

Στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη:

Προβλέπεται χορήγηση ποσού 19.530.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου ποσοστό 20% προορίζεται για ιδιωτικές παραγωγι-

κῆς επενδύσεις και 1% για το Ταμείο Εκτέλεσης Μικρῶν Ἔργων.

Στην Βουλγαρία:

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 54.290.000 ΕΥΡΩ.

Στην Ρουμανία:

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 70.430.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου ποσοστό 79% προορίζεται για την εκτέλεση ἔργων προτεινόμενων υπό της Ρουμανικῆς Κυβέρνησης, 20% για ιδιωτικῆς επενδύσεις και 1% για το Ταμείο Εκτέλεσης Μικρῶν Ἔργων.

Στην Σερβία/Μαυροβούνιο:

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 250.000.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου 232.500.000 ΕΥΡΩ θα διατεθούν στην Δημοκρατία της Σερβίας και 17.500.000 ΕΥΡΩ στην Δημοκρατία Μαυροβουνίου.

Στην Π.Γ.Δ.Μ.:

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 74.800.000 ΕΥΡΩ.

Εξ ἄλλης πλευρᾶς, και πριν από την αναφερθεῖσα επίσημη παρέμβαση του Ελληνικού Κράτους σε θέματα οικονομικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, οι Ἕλληνες Επιχειρηματίες ἔχουν ἤδη «διεισδύσει» στις τοπικῆς εθνικῆς οικονομίες με σημαντικῆς ἄμεσες παραγωγικῆς επενδύσεις.

Μάλιστα αὐτή η διείσδυση εἶναι τόσον εκτενῆς και επιτυχῆς, ὥστε να συγκαταλέγεται η Ομάδα των Ελλήνων Επιχειρηματιῶν μεταξύ των δύο ἢ τριῶν πρώτων Ομάδων Ξένων Επενδυτῶν στις Χῶρες αὐτές.

Χαρακτηριστικᾶ εἶναι τα ακόλουθα στοιχεία:

Οι Ελληνικῆς ιδιωτικῆς επενδύσεις αποτελοῦν ἢ κατέχουν:

Στην Αλβανία το 27% του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη κατά την τελευταία δεκαετία οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις ανήλθαν σε 1.000.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Βουλγαρία κατέχουν την δεύτερη θέση, με συνολικό ύψος 1.500.000.000 δολλ. Η.Π.Α.

Στην Κροατία οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις ανέρχονται σε 1.300.000 δολλ. Η.Π.Α.

Στην Π.Γ.Δ.Μ. οι Έλληνες κατέχουν την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών με κεφάλαια ύψους 900.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Ρουμανία οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις καταλαμβάνουν την 5η θέση μεταξύ των ξένων επενδύσεων.

Στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο, τέλος, οι Ελληνικές ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις ανέρχονται σε 900.000.000 ΕΥΡΩ, το δε επενδεδυμένο κεφάλαιο Ελληνικής προέλευσης ανέρχεται σε 1.400.000.000 ΕΥΡΩ.

Ανεξαρτήτως βαθμού επιτυχίας του όλου εγχειρήματος της οικονομικής «απόβασης», τόσον του Ελληνικού Κράτους, όσον και των Ελλήνων Επιχειρηματιών σε Χώρες των Βαλκανίων σημειώνεται, ότι αιχμή του δόρατος απετέλεσαν τόσον οι Ελληνικές Τράπεζες, (και οι κάθε είδους προεκτάσεις τους στις αναφερθείσες Χώρες), όσον και (δευτερογενώς) η Παρευξείνια Τράπεζα.

Η μέχρι τούδε πορεία των Ελληνικών ιδιωτικών άμεσων παραγωγικών επενδύσεων σε Χώρες των Βαλκανίων πρέπει να θεωρηθεί επιτυχής, παρ' τα ποικίλλα προβλήματα, τα οποία ενίοτε ανακύπτουν.

Μεταξύ των προβλημάτων συγκατελέγονται, τόσον προβλήματα «παραγόμενα»

στην Ελλάδα, όσο και προβλήματα «σχετιζόμενα» με τις Χώρες Υποδοχής των επενδύσεων (πολιτική αστάθεια, θέματα ασφάλειας, πληθωρισμός, έλλειψη ιδιωτικής επιχειρηματικής κουλτούρας κ.ά.).

Ανεξαρτήτως όμως όλων αυτών, εκείνο το οποίο παραμένει βέβαιο είναι, ότι οι Έλληνες Επιχειρηματίες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδος, θέτουν συνεχώς νέους στόχους περισσότερο υφιπετείς, φιλόδοξους και κερδοφόρους, εντός περιβάλλοντος ενίοτε επικινδύνου, εμπνεόμενοι ίσως υπό της επιταγής του Αισχύλου: Το μεν ευ πράσσειν ακόρεστον έφυ πάσι Βροτοίσιν... (η ευτυχία, η επιτυχία, είναι κάτι που οι Άνθρωποι δεν χορταίνουν...).